

קִוְנֶטֶרֶס

קָמַח אֲדֹפֶסֶחֶא

יעזיר ויחזק את עם ישראל רחמנים בני
רחמנים, שירחמו על עניים, וינרכו לארבי חג
הפסח, אשר אין עוד דבר גדול מזה, ואסfir
להתמחק מנצח זו, אלא כל בר ישראל מחייב
להשתתף בזה, אשר לו !

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנו והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורהנו ורבינו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן علينا
ועל-פי דברי תלמידו, מורהנו
הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל ר' לא אניס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן علينا
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמיינו הקדושים מגمرا ומדרשים זהר הקדוש

הוּא לְדֻפּוֹס עַל-יְדֵי
חסידי בְּרִסְלָב
עויה"ק ירושלים תוכב"א

מוֹהָרָא"ש נ"י אמר, שאמ' היה אדם יודע את גָּדֵל הַחֲשִׁיבָה בְּשָׁמִים בָּזֶה שְׁעוֹזָר לְעֲגִילִים בְּהַזָּאוֹת עַל פֶּסֶחָה, היה רוזק מרב שמחה, כי מצות צדקהגדולה עד מאד, וביתר לפנ' חג הפסח, שאז העגילים שבוריהם ורצוציים, כי רוזאים שבל אחד יש לו בשפע על צרכיו החג, ולהם אין כלום, ויש להם טענות על הקדוש ברוך הוא, ועל-ידיו זה נמשכים דינם בעולם, ובשוכנים לחתם להם על צרכיו החג, ועל-ידיו זה הם נותנים תודה והודאה להقدس-ברוך הוא, ונמתוקים הדיניהם. אשרי מי שיש לו חלק בקמץ דפסחא.

(אמני מוֹהָרָא"ש, חלק ב', סימן תשעא)

קִינְטִירָס

קִמְחָא דְפֶסְחָא

.א.

בָנִי וּבְנוֹתִי הַיִקְרִים ! עֲלֵיכֶם לְזֹכֶר, אֲשֶׁר כְתֻוב
בְשַׁלְחָן עַרוֹך (הַלְכֹות פֶסְחָה, סִימָן חֲכָת) : שׂוֹאָלִים בְהַלְכֹות
הַפֶסְחָה קָדָם הַפֶסְחָה שֶׁלְשִׁים יוֹם. אָוֹמֵר עַל זוּה הַרְמָ"א:
וּמְנַגֵּג לְקָנוֹת חֲטִים, וְלַחֲלָקָם לְעֲנֵנִים לְצַרְךָ פֶסְחָה. קָדָם
הַפֶסְחָה כָל יְהוּדִי חָבֵב לְתָרֵם לְעֲנֵנִים לְצַרְכֵי פֶסְחָה, וּזֹה
נִקְרָא: "קִמְחָא דְפֶסְחָא", מִלְבָד שְׁצַדְקָה חֲשׂוּבָה כָל
הַשָּׁנָה, אֲבָל לְצַרְכֵי פֶסְחָה — הַצְדָקָה הִיא עֲנֵנִין נִפְלָא
מַאֲד. כִי כְשָׁעָם יִשְׂרָאֵל הִיּוּ בְמִצְרָיִם, עַבְרוּ עַלְיָהֶם צְרוֹת
וַיִּסְוִירִים, מְרִירּוֹת וְהַרְפַּתְקָאות, וְהַקְדוֹשָׁ-בָרוֹךְ-הִוא עֹזֶר
לָהֶם לְצַאת מִמִצְרָיִם, הַקְדוֹשָׁ-בָרוֹךְ-הִוא נִתְןֵן לוֹ מִצּוֹות,
שַׁיְהִיה זָכָר לִיצְיאַת מִצְרָיִם, שָׁנָזְכֵר שְׁקִיעִי יִמִים קָשִׁים
לְעַם יִשְׂרָאֵל כְשָׁהִי בְמִצְרָיִם, וַיַּכְלוּ לְהַזּוֹת וְלַהֲלֵל
וְלִשְׁבַח אֶת הַקְדוֹשָׁ-בָרוֹךְ-הִוא, שַׁהוֹצִיאָנוּ מִמִצְרָיִם.
וְלֹכֶן גַם כְשִׁיהוּדִי זָכוֹה וּנוֹתֵן עַל "קִמְחָא דְפֶסְחָא", שַׁזּוֹ

קָמַח אֶפְסָחָא

צדקה בעבור עניים, שאריכים לארבי פסח, בזה אנחנו מודים ומשבחים את הבורא יתברך שםו, שעזר לנו – כל אחד ואחד כפי יכלתו, כפי שהקדוש ברוך הוא השפייע עליו, לחתת גם לעניים. ודבר זה חשוב מאד מאד בשמיים. ולכון אני פונה אליכם, בני ובנותי היקרים! מאחר שהקדוש ברוך הוא עוזר לכם והתקדמתם בחיים,itol אחד ואחד מכלכם יש איש וילדים, וגם פרנסה, איזי תראו לתרם לעניים בעבור פסח, ואפלו מי שעדיין רוק או רוקה, או שאין לו פרנסה מסדרת, עם כל זאת אם יתן בעבור עניים לאריכי פסח, בזכות זה הקדוש ברוך הוא יעוז לו, שייהה לו ממשלו. כי כשהקדוש ברוך הוא רואה שישוי מרחם על הזולת, הוא מרחם עליו. וכך אומרים חכמינו הקדושים (שבת קנא): כל המרחם על הבריות, מרוחמין עליו מהשדים. מי מאיתנו אינו צריך רחמי שמים? מי מאיתנו אינו צריך ישועה? ולכון בזה שנתרם בעבור עניים לפסח, בזה הקדוש ברוך הוא ימשיך לנו שלא נצטרך להגיע למצב זה – לבקש מהזולת. וחכמינו הקדושים אומרים (ספה מט): אין הצדקה משלמה, אלא לפי חסד שבה; עקר הצדקה חשובה אצלו יתברך כשבועשים עמה חסד. ואיזה חסד יותר גדול יש מזה שאין עוזרים לאנשים מחסרי אמצעים על ארבי הרג? ובפרט שיש לנו משלחות רבות ילדים, בלי עין הרע,

וְצַרְכֵי הַפֶּסֶח יְקָרִים מְאֵד: יֵין, בָּשָׂר וְמַצּוֹת, וְאֵין יְדַם
מִשְׁגַת לֹזָה, וְאֵם אֲנוֹ נָתַרְמָ בַּעֲבוּרָם, זֶה הַחֶסֶד הַגָּדוֹל
בִּיוֹתָר, שֶׁאֲנוֹ יָכוֹלִים לְעַשּׂוֹת. וְאֵם יָשְׁנָם אָנָשִׁים, שֶׁקָּשָׁה
לְהָם לְתַתָּה, כִּי אֵין לְהָם בַּעֲצָמָם, עַל-כָּל-פָּנִים יָלִכוּ
לְאַסְף בַּעֲבוּר עֲנֵיִים, כִּמְאַמְרָם ז"ל (בְּבָא בַּתְרָא ט): גָּדוֹל
הַמְעָשָׂה יוֹתֵר מִן הַעֲוֹשָׂה, שֶׁנָּאָמֵר (יִשְׁעָיה לְב., יז): "וְקִיה
מִעָשָׂה הַצְדָּקָה שְׁלוֹם"; בָּזָה שָׁאָדָם מַזְכֵה אֶת הַזּוֹלָת,
בָּזָה הוּא חָשׁוֹב אֲצָלוֹ יַתְבִּרְךָ פִּי כִּמָּה וּכִמָּה מַאֲשֶׁר הוּא
בַּעֲצָמוֹ עֲשָׂה; כִּי אֲצָלוֹ יַתְבִּרְךָ חָשׁוֹב מְאֵד מְאֵד
כְּשִׁיחָנָדִי זֹכָה וּמַזְכֵה אֶת הַרְבִּים. וּבִפְרַט בַּעֲנֵין שֶׁל
צְדָקָה. וְחַכְמָינו הַקְדּוֹשִׁים אָוּמָרִים (סְכָה מֶט): גָּדוֹל
הַעֲוֹשָׂה צְדָקָה יוֹתֵר מִכָּל הַקְרָבָנוֹת; בָּזָם שְׁבִיתַ
הַמְקָדֵש הִיה קִים, הַבִּיאו אֶז קְרָבָנוֹת לַהֲקָדֹשָׁ-בָּרוֹךְ-
הֽוּא, אֶבֶל עֲכָשׂו כְּשֵׁאֵין לְנוּ בֵּית-הַמְקָדֵש, וְאֵין לְנוּ
קְרָבָנוֹת, בָּזָה שָׁאָדָם נוֹתֵן צְדָקָה, זֶה יוֹתֵר חָשׁוֹב בַּעֲנֵינוּ
יַתְבִּרְךָ מִכָּל הַקְרָבָנוֹת. וּבִפְרַט כְּשֻׁזּוֹכִים לְתַתָּה בַּעֲבוּר
עֲנֵיִים לְ'קְמַחָא דִפְסַחָא'. וּרְבָנוֹ ז"ל אָוּמָר (סְפָר-הַמְדּוֹת, אֶת
צְדָקָה, סִימָן יט): הַרְזָקָה צְדָקָה, הַקְדּוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הֽוּא מִמְצִיאָ
לוּ מִעוֹת וּבְגִינִּידָם מִהְגָּנִים, כִּי לְקַבֵּל עַלְיָהָם שָׁכָר,
וּזֹכָה לְבָנִים בַּעֲלֵי עַשֶּׂר, בַּעֲלֵי חַכְמָה, בַּעֲלֵי אַגְדָה. מִי
שֶׁמְשַׁתְּדֵל לְעֹזֶר לְעֲנֵיִם בַּעֲבוּר 'קְמַחָא דִפְסַחָא', וְהֽוּא
רֹזֶךְ אַחֲרֵי עֲנֵיִם, הַקְדּוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הֽוּא יִתְןֵן לוּ כְּסֶף
בְּשֶׁפֶע וְגַם בְּגִינִּידָם לְזִכּוֹת בָּהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֵה

קָמְחָא דִפְסַחָא

י

לְבָנִים בָּעֵלִי עֶשֶׂר, שֶׁלֹּא יַצְטַרְכוּ לְהִגִּיעַ לִמְצָבָה זוּה. בָּעֵלִי חֲכָמָה – שִׁיחַי מִשְׁכָּלִים בְּחֲכָמָת הַבּוֹרָא יַתְבִּרְךָ שֶׁמוֹ, חֲכָמָת הַתּוֹרָה. בָּעֵלִי אָגָדָה, שִׁיוֹכְלוּ בַּעֲצָמָם לְדָרְשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל. וַאֲוֹמֵר רַبְנָנוּ זֶ"ל (לקוטי-מוֹבָר"ז, חָלָק א', סִימָן רָא), שְׁסִגְלָה לְחָלִי הַנוּפָל – לְפִזְרָ צְדָקָה, כְּמוֹ שְׁפָתּוֹב (תְּהָלִים קַיְבָּ, ט): "פִּזְרָ נִתְּן לְאַבִּיּוֹנִים", רַאשֵּׁי תָּבוֹת: גַּפְלָ. אִם יִשְׁתַּחַוו לְאָדָם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מִתְּחִלָּת הַגְּפִילָה, שְׁנוּפָל בְּגִשְׁמִיָּה וְנוּפָל בְּרוֹחַנִּיָּה, הַעֲצָה לְזוּה – שִׁיפְזָר בְּסַפּוֹ לְצְדָקָה. וַאֲוֹמֵר רַבְנָנוּ זֶ"ל (שם): "צְדָקָה פִּיצְיָל מִמְּפֻתָּה" (מִשְׁלִי י, ב), רַאשֵּׁי תָּבוֹת: מִצְתָּה, אִם אָדָם נוֹתֵן צְדָקָה בְּעַבּוֹר עֲנֵגִים, שִׁיחַיָּה לְהָם מִצּוֹת לְפִסְחָה, הַקְדּוֹשָׁ-בְּרוּךְ-הָוּא יִשְׁמְרָנוּ שֶׁלֹּא יִפְלֶא אָף פָּעָם.

לְכַן אָנָי פָּוָנָה אֲלֵיכֶם, בְּנֵי יִבְנֹותִי הַיְקָרִים! תִּשְׂפְּתָדוּ עוֹד עַתָּה לַנִּדְבָּ בְּעַבּוֹר 'קָמְחָא דִפְסַחָא', וְאִף שְׁאַתֶּם בַּעֲצָמָם נִמְצָאים בִּמְצָב קָשָׁה, עַם כָּל זֹאת אֹוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדּוֹשִׁים (גַּתְיָן ז): כָּל הַגּוֹזֵז מִנְכָסִיו וְעוֹשֶׂה מֵהֶם צְדָקָה, נִצְלָ מִדִּינָה שֶׁל גִּיהְנָום. אָדָם לוֹקֵח מִפְסָפוֹ, גּוֹזֵז מִפְּמוֹנוֹ כַּפִּי יְכָלָתוֹ, וּמְחַלֵּק לְנִצְרָכִים, עַל-יָדֵיכֶם נִצְלָ מִדִּין גִּיהְנָום. וַרְבָנָנוּ זֶ"ל אֹוֹמֵר (לקוטי-מוֹבָר"ז, חָלָק א', סִימָן כב): הַגִּיהְנָום וְהַגּוֹזֵז נִמְצָאים בָּזָה הַעוֹלָם, אִם אָדָם זֹכָה, וְהוּא דָבָוק בַּהֲקָדּוֹשָׁ-בְּרוּךְ-הָוּא – זֹכָה לְגַזְעַדָּן, מַרְגִּישׁ רְוִיחַנִּיות חַיִת אַלְקִוִת, וְאִם,

חס וִשְׁלוֹם, הוּא רָחוֹק מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֵין לוֹ אָמוֹנָה, בֶּרֶגֶל מִינֶן, הוּא סֻובֵל גִּיהְנוּם. וְלֹכֶן בָּזָה שָׁאָדָם גּוֹזֵז מִנְכָּסִיו לְצִדְקָה, הוּא נִצְלָל מִגִּיהְנוּם, וּמְרַגִּישׁ גַּן־עֲדֹן בָּזָה הַעוֹלָם. וְלֹכֶן אֵיזָה תְּעִנָּגָה הוּא זוּה לְתַתְּלַעֲגִים בַּעֲבוּר 'קָמַח אֶל פְּסַח'. עַל־כֵּן, בְּנֵי וּבְנָոּתִי הַיקְרִים! יִשְׁלַמְתֶּם הַזְּדִמְנוֹת לְעֹזֶר לְעֲגִים, שִׁיחָה לְהָם לְצָרְבִּי הַחָג וְלִשְׁמַחַם, אֲשֶׁר אֵין מֵצָה גְּדוֹלָה מֵזוֹ. וּבְפִרְטָה לְתַתְּלַעֲגִים בַּעֲבוּר הַפְּסַח, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מֵזָה, כִּי בָּזָה שְׁמַחְיִים עֲגִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְחִיה אֶתְכֶם, וְאַתֶּם לְאַצְטְּרִיכוּ לְבָרוּיות.

לֹכֶן אָנִי מַבְקֵשׁ אֶתְכֶם, תְּשַׂתְּדַלְוּ בְּכָל מִינִי אֲפָגִים שֶׁבְּעוֹלָם לְנִדְבָּב בַּעֲבוּר 'קָמַח אֶל פְּסַח', צָרְבִּי הַחָג לְעֲגִים, וּבְזִכְוּת זוּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יִגְאַל אַוְתָנוּ בְגַאֲלָה שֶׁלֶמֶה. וּכְמוֹ שָׁאוֹמְרִים חֲכָמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים (רָאשָׁה יִשְׁנָה יָא): בְּנִיסְן נִגְאָלוּ וּבְנִיסְן עֲתִידֵין לְהִגְאָל; אֲשֶׁר יִכְּמִם יִשְׂרָאֵל, אֲםִתְרָמָיו לְ'קָמַח אֶל פְּסַח' בַּעֲבוּר עֲגִים יִשְׂרָאֵל, מִשְׁפָּחוֹת בְּרוֹכּוֹת יְלִדיִם, אָזִי תְּרוֹא אֵיךְ יִשְׁפִּיעַ עַלְיכֶם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כְּהַנֶּה וּכְהַנֶּה, וּתְתַבְּרִיכוּ מִפְּנֵי אֶל עַלְיוֹן, וְלֹא תִּצְטְּרִיכוּ לְהִגְעַע אֶפְעַם לְמַצְבָּה בָּזָה — לְבִקְשׁ מִהְזֹולָת. עַל־כֵּן, נָא וּנְאָ רָאו לְאָ לְהַחְמִיזָה זוּה, וּרָאו לְתַרְמָם בַּעֲבוּר עֲגִים אֶרְץ יִשְׂרָאֵל, עֲגִים מִהְגָּנִים, עֲגִים תַּלְמִידִי חֲכָמִים, שְׁיוֹשְׁבִים וּלְומָדִים כָּל

קְמַחָא דְפִסְחָא

השנה תורה, אברכי כולל, מלמדי תינוקות של בית רבנן, בעלי משפחות רבות, שאין להם האמצעים לקנות מוצאות, יין, בשר ושאר צרכיו החג, בגדים להם, לנשותיהם ולילדים, איזו זכות זו לעוזר להם! לכן באנו גראה להקדוש ברוך הוא, שאנו יהודים מאמנים בני מאמנים, והולך לנו בחיים, שלכל עם ישראל יהיה על הוצאות הפסח, ובזכות זה נזכה לגאלה להשלה בימינו.

ב.

בני ובנותי הקרים! עלייכם לזר, אשר אין עוד מזונה יותר גדולה מזו — לדאג לעניים, שייהיה להם "קְמַחָא דְפִסְחָא". ורבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מורבר"ז, חלק א', סימן רא), אשר "צדקה פיציל ממות" — ראשית שבות: מ'צ'ת; הינו אם נותנים בעבור מוצאות לעניים, שזה "קְמַחָא דְפִסְחָא", נצלים ממות. ואמר רבנו ז"ל (שם): סגלה לחלי נופל, רחמנא לצלן, לפזר הצדקה, שנאמר (תהלים קיב, ט): "פִזְרֵנְתֶן לְאַבִיּוֹנִים" — ראשית שבות: ג'פ'יל. ובאמת הנפילה זו סובבת — הן על גשמיota והן על רווחנית. ב�性ם יש מחלוקת הנפילה, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורבר"ז, חלק א', סימן קט), שהדים מתיזים אל המה ומלהיצים אותו, אז באה המחה

המקרה הוזע לאדם, רחמנא לישזון, שאדם נופל, וכן יש נפילה ברוחניות, שאדם נופל מדרגתו, עד שיש בוגידם, שכלל-כך מתפקידים מהHIGHOT, רחמנא לישזון, ועל-ידי שמאפוזרים אדקאה לאביונים, ובפרט על "קָמַח אֶדְפֵּסָחָא", על-ידי זהה יהי' נצל מנפילה — בין גשמיות ובין רוחניות. וכך אשי' האדם שיש לו זכות להצטרכ' למבצע "קָמַח אֶדְפֵּסָחָא" — הן שהויא בעצמו מזיל זהב מכיסו ונזהן לעניים, והן שמזכה אותה אחרים שיטנו. כי כך אומרים חכמיינו הקדושים (ויקרא ובה, פרשה לד, סימן ה): אם באה רעה לחברך, ראה איך לזכות בו לפנסו, כדי שיקבל מפן שכרו; כך היה רבינו תנחים ברבוי חייא עוזה בשעה שאמו לוחחת לו ליטרא אחת של בשר מהשוק, היה לה לוחחת לו שני ליטראין — אחת לו ואחת לעניים, על שם "גם אתה זה לעתה זה עשה אלקים" עניים ועשירים, כדי שהיהו זוכין אליו לאלו. וכן צריכים להשתדל אצל אחרים, שהם יעזרו גם לחת ל"קָמַח אֶדְפֵּסָחָא", כי כך אמרו חכמיינו הקדושים (בבא בתרא ט): גדול המעשה יותר מן העוזה, שנאמר (ישעיה לב, יז): "זוהי מעשה האדקאה שלום"; הינו מי שמזכה אותה אחרים, זה יותר ממה שהוא נותן בעצמו, כי המזכה אותה הרבים — אין חטא בא על ידו (אבות ה, יח). וכך מצוה גדולה לעסק ב"קָמַח אֶדְפֵּסָחָא", הוא בעצמו לחת לעניים, שייה' להם על צרכי החג, והן

לַהֲתִיר אֶת אֶחָרִים. וּזֹה הַצְדָקָה הַכִי עַלְיוֹנָה, כִי אַרְכִי הַחַג מְרֻבִים, וְעַנֵּי עִם יִשְׂרָאֵל מְרֻבִים, וּבְפִרְטָה אֶבְרָכִים יָרָאֵי הַשָּׁם, שְׁלוֹמָדִים תּוֹרָה מִתּוֹךְ הַדָּחָק כָל הַשָּׁנָה, וּבָאִים לְכִבּוֹד הַחַג, וְהֵם אַרְכִיכִים לְקָנוֹת בְגָדִים וּנְעָלִים לְיִלְדֵיהֶם, אֲשֶׁר מִשְׁפָחוֹת מְרֻבּוֹת יַלְדִים הָן, בְלִי עֵין הַכְּרָע, וְאֵין לָהֶם הָאַמְצָעִים לְכֹה. וְכֵן אַרְכִיכִים לְקָנוֹת יֵין וּמְצֹות וּבְשָׁר לְכִבּוֹד הַחַג, כִי אֵין בִּינֵם לְפִרְטָה אַפְלוֹ שָׁנָה פִרְטָה. וְלֹכֶن הִיא מְצֹוה גְדוֹלה לְעַסְק בְעַסְק "קְמַחָא דפֶסְחָא", וּבְשָׁכֶר זֶה הַקָּדוֹש-בָרוּך-הִיא יְשִׁפְיעַ עַלְיכֶם כְּפֶל כְּפָלִים. וּבָאִמָת אָמָרוּ חַכְמָינוּ הַקָּדוֹשִׁים (תְמִוָה טו.): בְשָׁעה שְׁהָעֲנִי הַוִילָך אַצֵל בַעַל-הַבִּית, וְאֹמֵר לוֹ: פְרִנְסִני, אָמָמְפְרִנְסָו — מוֹטָב, וְאָמָלָאו — "עַשִיר וּרְשֵׁגֶשׁ, עֹזֶשֶׁה כָלָם הַי'" (מִשְׁלֵי כב, ב), מֵי שְׁעַשְׁהוּ עַשִיר לִזְה, עֹזֶשֶׁה אָתוֹ עֲנִי, עֲנִי לִזְה — עֹזֶשֶׁה אָתוֹ עַשִיר. וְלֹכֶן עֲכָשָׂו הַוָא הַזָּמָן, קָדָם חַג הַפֶּסֶח לְעַזְרָלָעֲנִים עִם "קְמַחָא דפֶסְחָא". וְחַכְמָינוּ הַקָּדוֹשִׁים אָמָרוּ (שְׁמוֹת וּבָה, פְרִשָּׁה לָא, סִימָן ו): הַעַשִיר — מַנְסָהוּ אָמָתְהָא יִדּוֹ פִתְחָה לְעֲנִים, וְאָמָעֵד הַעַשִיר בְגַסְיוֹנוֹת וּעֹזֶשֶׁה צְדָקוֹת, הַרְיָה הַוָא אוּכֵל מִמְמוֹנוֹ בְעוֹלָם הַזָּה, וּמַקְרֵן קִמְמָת לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא, וְהַקָּדוֹש-בָרוּך-הִיא מַצִילוּ מִידָה שֶׁל גִיהְנוּם.

וְלֹכֶן, בָנִי וּבְנֹתִי הַיקָרִים! רָאוּ לְרַחֲם עַל עַנֵּי

ישראל, ובפרט קדם הָחָג, ותשנהו לעסוק במצוות צדקה בעבור "קְמַחָא דְפִסְחָא", הן אֶתְם בעצמכם תתרמו בעין יפה, והן מתרימנו את שאר נשות ישראל, ובזכות הצדקה – נזפה להगאל, כי כה אומרים חכמינו הקדושים (בבא בתרא ט): גודלה הצדקה, שמקרבת את הגאה; אשרי מי שמצטרף לצדקה זו, ואו טוב לו כל הימים!

ג.

בני ובנותי פיקרים! עלייכם לזכור, אשר מצוות הצדקה היא המצווה הגדולה ביותר, ואין למעלה הימנה, כי בזה שאדם נותן הצדקה, מגלה את טהר לבבו, שהולך לו בחזים לעזר לזילת, וזה מאד מחד חשוב בעיני הקדוש ברוך הוא. ולכן לא בחרם שאמר רבנו ז"ל (ספר תהילים, אות הצדקה, סימן ל): מי שהולך בשבייל הצדקות, הוא משבח חמה מן העולם; כי כל החמה והדיינים שעוברים בעולם, זה רק מפני שאין לאדם אמונה. כי המאמין האמת, שמאמין אשר אין בלעדיו יתרך כלל, והכל לכל אלקיות גמור הוא, ורק בר גדור ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגת המציל העליון, הוא תמיד שיש ושמחה, ומלא חסד וرحمות, ולא חסר לו כלום. ואיך מתגלה שיש לאדם אמונה? אם

הוּא עֹזֵר לְזֹלֶת. אֲבָל בְּרֶגֶע שֶׁאִינּוּ רׂוֹצָה לְעֹזֶר לְזֹלֶת,
כִּזְהָ מֻכִיכָה בְּעַלְיל שֶׁאֵין לוֹ אַמְנוֹנָה, רַחֲמָנָה לִישְׁזָבָן.
וְלֹכֶן אָוּמָרים חֲכָמִינוּ הַקָּדוֹשִׁים (כַּתְבּוֹת סָח.): כָּל הַמְּעָלִים
עִינֵינוּ מִן הַצְדָקָה, כִּאֲלוּ עֹזֶב עֲבוֹדָה זָרָה; כִּי בְּרֶגֶע
שֶׁאָדָם מְעָלִים עָצָמוּ מַעֲנִים, בִּזְהָ מִגְלָה שֶׁאֵין לוֹ
אַמְנוֹנָה, כִּי חֹשֶׁשׁ שֶׁאָם יִתְן לָהֶם, לוֹ לֹא יְהִיא. וּבָאָמָת
הִיא שְׁטוֹת גְדוֹלָה, כִּי הַקָּדוֹשׁ-בָרוּךְ-הָוּא זָן וּמְפָרְנָס אֶת
כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וְהָוּא יִתְבָרֵךְ רׂוֹצָה מִאֵד שֶׁאָנוּ נְעֹזֶר לְעַנִּים.
וּבְפֶרֶט כְּשַׁזּוֹכִים לְלַכְתָּ לְקַבֵּץ צְדָקָה בְּעַבוֹר "קְמַחָא
דְפִסְחָא" לְמִשְׁפָחוֹת עַנִּים מַחְסָרִי אַמְצָעִים לְקָנוֹת צְרָכִי
הַחָג; כִּי יִשׁ אֲבִירָכִים הַלּוּמָדִים תּוֹרָה כָּל הַשָּׁנָה, וּבָא
מִג הַפְּסָחָה, וְצְרָכִים לְקָנוֹת מִצּוֹת, יִין וּבָשָׂר וּכְוֹ, וּבְגָדִים
וּגְעָלִים לִילָדִים, וְאֵין לְאֵל יָדָם מִאוֹמָה. וְלֹכֶן מִצּוֹת
"קְמַחָא דְפִסְחָא" הִיא הַמִּצּוֹה הַכִּי גְדוֹלָה, וּמֵי שַׁזּוֹכָה
לְעֹזֶר בִּזְהָ, שְׁיִהְיָה לְעַנִּים עַל צְרָכִי חַג הַפְּסָחָה, הַקָּדוֹשׁ-
בָרוּךְ-הָוּא שׁוֹמֵר אָתוֹת כָּל הַשָּׁנָה. וְלֹכֶן אָוּמָרים חֲכָמִינוּ
הַקָּדוֹשִׁים (רוּת רֶבֶה, פָרָשָׁה ה', סִימָן ד.): בָּא וְרָאָה כִּמְה גָדוֹל
פְּחָה שֶׁל צְדָקָה וְכַחַן שֶׁל גּוֹמְלִי חֲסָדִים, שֶׁאֵין חֲסִים
— לֹא בְצֵל שְׁחָר וְלֹא בְצֵל כְּנֶפֶי אָרֶץ וְלֹא בְצֵל כְּנֶפֶי
שְׁמָשׁ, אֶלָּא בְצֵל מַי שָׁאָמֵר וְהִיא הַעוֹלָם. כַּשֶּׁאָדָם הַוּלָךְ
לְאָסֶף צְדָקָה בְּעַבוֹר "קְמַחָא דְפִסְחָא", הָוּא זֹכָה
לְחִסּוֹת בְצֵל הַבּוֹרָא יִתְבָרֵךְ שְׁמוֹ. וְהָוּא כָּבֵר אֵינֶנוּ
מַתִּירָא מְשׁוּם בָּרִיחָה שְׁבָעוֹלָם.

ולכן, בני ובנותי הילקרים! ראו לצאת שלשים יום קדם החג בעבור "יום כמחא דפסחא", וכך נהגו צדיקים, שמיום פורים התחלו לילכת לצדקה בעבור עניים, שייהי להם "יום כמחא דפסחא", וזה הצדקה הגודלה ביותר, והמתנה היפה ביותר שיש יכולם לחת להקדוש ברוך הוא, וכמו שאומרים חכמיםינו הקדושים (מדרש זוטא, שיר השירים, פרשה א'): הדורון של הקדוש ברוך הוא — הצדקה, הננתן הצדקה, אפילו היתה בידך עברה, ונחתם דין לאל, יכול להיות מקבל שכינה בכל יום, והקדוש ברוך הוא אומר למלאך של פורענות: אל תגע בו. כל כך חשוב בעיניו יתרה, כשהולכים לצדקה בעבור עניים, ובפרט בעבור "יום כמחא דפסחא".

ולכן השתדלו, בני ובנותי הילקרים! כל ימי חייכם לילכת לפניהם חג הפסח לאסף הצדקה בעבור משפחות עניים, ובזכות זה אתם לא תצטרכו להגיע לך, שבנין אדם יתנו לכם על צרכיו החג. כי אתם תהיו משפיעים ונוחנים ולא משפעים ומקבלים. ואומרים חכמיםינו הקדושים (פנוחמא משפטים): אמר הקדוש ברוך הוא, נפשו של עני היתה מפרקסת לצאת מן הארץ, ונתקה לו פרנסה, והחיה אתו, תיך, שאני מחריך לך נפש תחת נפש, למן אחר בנה או בתך באים לידי חלי, ואופר אני להם את המזונה שעשית עם העני; וזה סובב על כל השנה, על אחת כמה וכמה בשבא חג הפסח,

קְמַחָא דִפְסַחָא

חג החרות, שכלם יושבים בכתיהם עם הילדים בשמחה עצומה, ומסכנים אליהם עניינים שאין להם על צרכי החג כלום — לאין לד' כוסות, לא מצות, לא בשר, לא בגוד לילדיהם. ואתם, בני ובנותי היקרים! הילכתם לאסף צדקה בעבור "קְמַחָא דִפְסַחָא", והחיתתם את אלו העניים, איזי הקדוש ברוך הוא יחיה אתכם, ויזכר لكم לטובה תמיד, ויציל אתכם שאם לא תצטרכו להגיע אל הזילה אף פעם.

ולכן, בני ובנותי היקרים! ראי מה לפניכם: בזה שתלכו בעבור "קְמַחָא דִפְסַחָא", ובזכות גצל המזוחה היקרה זו — להחיות בני תורה עניים מהגנים, הקדוש ברוך הוא יעוז לכם בעולם הזה ובעולם הבא. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדקה): כל צדקה וחסד ישישראל עוזים בעולם הזה, שלום גדול ומלייצי ישר בין ישראל לאבינו شبשימים. ובונדי אנחנו צרכים הרבה מליצים ישראלים, שימליצו בעדנו לפניו הקדוש ברוך הוא, כפי רבוי חטאינו ופשעינו המרבים, פאשר כל אחד מאינו יודע היטיב את נגעי לבבו ומכאובי, מה שעבר עליו כבר בחיים, איך שגנשל במה שנכשל, איך שחתא כמו שחתא, ובזכות המזוחה הגדולה זו שאם הולכים לקבץ "קְמַחָא דִפְסַחָא" בעבור עניים לצרכי החג, תקנו לעצמכם מליצי ישר, ותמשיכו שלום

בָּעוֹלָם ; אֲשֶׁר יֵצְאֶת בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא !

ד.

בָּנִי וּבָנֹותִי הַיּוֹקָרִים ! עֲלֵיכֶם לְזֹפֶר, אֲשֶׁר מִצּוֹת
 צְדָקָה הִיא הַמְּצֻוֹת הַכִּי גְדוֹלָה, וּבָזֶה שָׂאָדָם עֹזֵר
 לְזֹולָת, בָּזֶה הוּא מְגַלָּה, שִׁישׁ לוֹ אַמְוֹנָה בְּבָורָא יִתְּבָרֵךְ
 שָׁמוֹ. וּכְמוֹ שֶׁאָמֵר רַبְנֵנוּ זֶל"ל (לקוטי-מוֹהָר"ז, חָלָק א', סִימָן ג),
 שֶׁעַל-יָדִי שְׁנָוֹתָנִים צְדָקָה, שׂוּבָרִים תְּאוֹת מִמּוֹן; כִּי
 בְּאֶתְمָת תְּאוֹת מִמּוֹן הִיא הַתְּאוֹת הַגְדוֹלָה בִּיּוֹתָר, וְהוֹרָסָת
 אֶת הָאָדָם לְגָמָרִי, וּרְזָאִים בְּגִינִּי-אָדָם שָׁאיָן לָהֶם מִנוּחָה,
 וּרְצִים וּרְזָדִים וּמִתְּרוֹצָצִים יוֹמָם וּלְילָה אַחֲרַ הַכְּסָף,
 וּכְמוֹ שֶׁאָמֵר רַבְנֵנוּ זֶל"ל (לקוטי-מוֹהָר"ז, חָלָק א', סִימָן כג), שָׂאָדָם
 מַרְגִּישׁ כְּאֹלוֹ הוּא צָרִיךְ לְפָרָע אֵיזָה חֹוב, וּתְמִיד רַץ
 וּמִתְּרוֹצֵץ לְהַשְּׁיג כְּסָף, וּזֹו עַבְודָה זָרָה שְׁכָלָוָלה בָּה כָּל
 הַעֲבֹדָה זָרָה שְׁבָעוֹלָם. וְלֹכֶן תְּאוֹת מִמּוֹן הִיא הַתְּאוֹת
 הַמְּגַנֶּה בִּיּוֹתָר. וּכְמוֹ שֶׁסְּפִיר לְנוּ רַבְנֵנוּ זֶל"ל (סְפּוּרִי-מִעֲשִׂיות,
 מִעֲשָׂה יְבָ, מִהְבָּעֵל תְּפִלָּה), וְאָמֵר, שֶׁמְּפַלֵּת הַתְּאוֹת יִכּוֹלִים
 לְהֹצִיא אֶת הָאָדָם, אָבֶל מַי שְׁנוֹפֵל בַּתְּאוֹת מִמּוֹן, קָשָׁה
 לְהֹצִיאוֹ מִמְּנָה. וְלֹכֶן כִּשְׁאָדָם נוֹתֵן צְדָקָה, הוּא שׂוּבָר
 אֶת הַרְעָע שְׁבָלָבָבוֹ, וּמְגַלָּה שַׁהוּא מָאִמֵּן בַּהֲקָדוֹשָׁ-בָּרוּךְ-
 הוּא, וְאִינוֹ מִפְּחָד לְתַת אֶת כְּסָפוֹ לְצְדָקָה, וּבָזֶה מֹרֶה
 אֶת טָהָר לְבּוֹ שַׁהוּא בּוּטָח בּוֹ יִתְּבָרֵךְ, שִׁיתֵּן לוֹ עַזְבָּן

קְמַחָא דִפְסַחָא

וְעוֹד, וְאֵינֶנוּ יִרְאָ שֶׁאָם יִתְן מִפְסָפָו לְאֶחָרִים — יִחְסַר לוֹ. וְלֹכֶן מִצּוֹת אֶצְדָּקָה עֲוֹלָה עַל כָּל הַמִּצּוֹת, עַד כִּי כֵּךְ שָׂאוּמָרִים חַכְמָינָנוּ הַקָּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רְבָה, פָּרָשָׁה לָא, סִימָן גָּ) : בָּא וָרְאָה, כָּל מַיְשִׁישׁ לוֹ עַשֶּׂר, וַנְוֹתַן אֶצְדָּקָה לְעֲנֵנִים, וְאַינוּ מַלְוָה בְּרָבִית, מַעַלְיוֹן עַלְיוֹן כְּאַלְיוֹ קִים כָּל הַמִּצּוֹת כָּלִים ; כִּי בָּזָה שֶׁאָדָם עֹזֵר לְעֲנֵנִים, וְאַינוּ לוֹקֵחׁ מֵהֶם רְבִית, כְּאַלְיוֹן קִים אֶת כָּל הַמִּצּוֹת, כִּי אֲצָלוֹ יַתְּבִּרְךׁ מִאֵד חַשְׁובׁ אֶצְדָּקָה וְחַסְדָּן שֶׁאָחָד עֹזֶה עִם זָוְתָו, וּבָזָה מַגְלָה שִׁישׁ לוֹ אָמֵונָה בּוֹ יַתְּבִּרְךׁ, כִּי אַינוּ מִפְחָד לְתַתָּה אֶת כִּסְפָּוֹ לְעֲנֵנִים, כִּי יַוְדָעַ שְׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא יַחֲזֵר וַיַּתֵּן לוֹ עוֹד.

וְלֹכֶן, בְּנֵי וּבְנֹתִי הַיְקָרִים ! רָאוּ לִמְסַר אֶת נְפָשָׁכֶם בְּעַבוּר מִצּוֹת אֶצְדָּקָה, לְעֹזֵר לְעֲנֵנִים, כִּי לִצְעָרָנוּ הַרְבָּה, יְשֻׁעָנִים שְׁאֵין לָהֶם מָה לְאַכֵּל, וְאֵין לָהֶם בְּגָד לְלִבְשָׁן, וּבְפָרֶט תַּלְמִידִי חַכְמִים שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, אַבְרָכִי פּוֹלֵל וּמְלָמְדִים, שְׁמַמְמִיתִים עֲצָמָם בָּאַחַלָה שֶׁל תּוֹרָה, אֵין עוֹד מִצּוֹה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מַלְעֹזֵר לָהֶם, וְכֹל זה נְאָמֵר כָּל הַשָּׁנָה, עַל אַחֲת פֶּמֶה וּכֶמֶה בָּאַיִן עַרְךׁ מַיְשִׁירֵר לְעֲנֵנִים עַל "קְמַחָא דִפְסַחָא", שַׁיְהִיה לָהֶם עַל אַרְכִּי חַג הַפֵּסֶח, לְקָנוֹת יִין, מִצּוֹת, בְּשָׂר, בְּגָדִים וּנְגָלִים, וּבְפָרֶט אַבְרָכִי כּוֹלֵל, שְׁלׂוּמְדִים כָּל הַשָּׁנָה, וַהֲמִשְׁכָּרָת שְׁלָהֶם מִאֵד בָּצְמָצִים, וּבְשְׁדוֹאָגִים בְּעַבוּר אַרְכִּי הַחַג שַׁיְהִיה לָהֶם,

קָמַחَا דְפִסְחָא

כא

אין עוד מצונה יותר גדולה מזו. אבל תדרשו לכם, בני ובנותי היקרים! שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מורן, חלק ב', סימן ד'), אשר לחת מצקה באה לאדם מאד מאד קשה, כי לכל אחד יש רע לב, שלו אינו רואה לחת לעניים הגננים. ולכן ארכיכים לשבר את רע הלב הזה, ולחת מצקה ביד רחבה. וככל שאדם נותן ביד רחבה, על-ידיה הוא פותח לעצמו פתח בשמיים, שהוא מה שנאמר בצדקה (דברים טו, ח): "פתחה תפוח את ידיך", על-ידי שאדם פותח את ידיו לצדקה, על-ידיה הוא פותח פתח למעלה, שנשמעת תפלה למעלה בשמיים. ולכן לא בחנם אומרים חכמיינו הקדושים (בבא בתרא י), שרבוי אליעזר היה נתן פרוטה לצדקה קדם התפלה, ואחר-כך היה מתפלל. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורן, חלק א', סימן ב'), שבשביל זה נתנים הצדקה לפניה התפלה, כדי שיזכה לטהרת המחה, טהרתו המתשבה, ולזכות לגליי אלקיות, שאדם ירגיש את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן, בני ובנותי היקרים! באו עכשו לפניה חג הפסח, נעוז לעניים מהגננים, תלמידי חכמים שמוסרים את נפשם כל השנה ולומדים תורה מתוך עני ונתקות גדולה, ועלינו לאסף "קָמַחَا דְפִסְחָא", שייהי להם שפע לצאת מהקטנות והצטום שייש להם. ובזכות זה הקדוש-ברוך-הוא ישפייע עליו שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, ואנחנו לא נctrך לבריות, כי בזה

שֶׁאָדָם מוֹסֵר אֶת נְפָשָׂו בַּעֲבוּר הַזּוּלָת, הוּא יַתְבִּרְךָ עֹזֶר
לוֹ. הַעֲקָר רָאוּ לְהַתְמִיק בְּאַמְנוֹנָה פְּשָׁוֹטָה בֹּוּ יַתְבִּרְךָ, וְאֶל
תִּפְחָדוּ מְשׁוּם בְּרִיחָה שְׁבָעוֹלָם, אֶלְאָ מַעֲזָרוֹ זֶה לְזֶה,
וּבְזִכְוֹת הַצְּדָקָה שֶׁל "קְמַחָא דְפִסְחָא", הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-
הוּא יְשַׁפֵּיעַ עַלְיכֶם אֹור וּזְיוּ וְחַיּוֹת וְדִבְקוּת הַבּוֹרָא
יַתְבִּרְךָ שֶׁמוֹ, עַד שְׁתִּצְפּוּ לְהַכְּלֵל בָּאַין סֻף בָּרוּךְ הוּא;
אֲשֶׁרִי מִי שָׁמַגֵּעַ לְזֶה, וְאֶזְעָבָל לוּ כָל הַיָּמִים!

ה.

בָּנִי וּבְנוֹתֵי הַיּוֹקָרִים! רָאוּ לְרַחֲם עַל עֲנֵנִים, אֲשֶׁר
אֵין עוֹד רַחֲמָנוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִעֲנֵנִי שֶׁאֵין לוּ הָאַמְצָעִים
לְקִנּוֹת יֵין, מִצּוֹת וּבְשָׁר עַל חָג הַפֶּסֶח, וְאֵין לוּ לְקִנּוֹת
בְּגָדִים וּנְעָלִים לִילְקִידּוֹ, אֲשֶׁר זֶה הַצְּעָר הַכִּי גְּדוֹלָ, וְלֹכֶן
כִּשְׁאָדָם מַרְחָם עַל עֲנֵנִים וּעוֹזֶר לָהֶם, אֵין לְךָ מִצּוֹה
גְּדוֹלָה יוֹתֵר מֵזוֹ. כִּי חַכְמָנוֹ הַקָּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שְׁמוֹת רֶבֶה,
פָּרָשָׁה לָא, סִימָן יד): אֶלָּו נַתְקַבְּצָו כָּל יִסּוּרִים לְצִדְאָ אֶחָד
וּעֲנֵיזָה לְצִדְאָ אֶחָר — הַעֲנֵיזָה מִכְרָעָת לְכָלָם; וּבְפִרְטָה
כִּשְׁמַגֵּעַ קָדָם חָג הַפֶּסֶח, וְצָרְכִי הָחָג מִרְבִּים, וְאֵין לְאֶל
יָדוֹ שֶׁל הַעֲנֵי לְקִנּוֹת, בְּכָנָן מְרִים לוּ הַחַיִים מִאָד, וְהַוָּא
בָּא וּבָוֹכָה לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הָוּא, וּבְכִיתּוֹ עַזְלָה
לְשָׁמִים, וְאֵם לֹא עֹזֶרים לוּ, אֲזִי גִּמְשָׁכִים דִּינִים עַל
אָוֹתָם אֲנָשִׁים הַגָּרִים בָּעֵירָוּ. וְלֹכֶן, **בָּנִי וּבְנוֹתֵי הַיּוֹקָרִים!**

חִמְלוֹ עַל נְפָשָׁבָם, אָתָם רֹצִים לְהַגְּזֵל מִכֶּל מִינִי
מְשֻׁחִיתִים וּמְזִיקִים, וּמִכֶּל מִינִי מְחֻלֹּות וְחַלְאִים רְעִים,
וּמִכֶּל מִינִי גִּזְרוֹת רְעוֹת, תִּתְאִמְצֵאוּ מִאֵד לְעֹזֶר לְעֲנִים
מְהֻגְנִים, אַבְרָכִי כּוֹלֶל, שְׁלוֹמָדִים כָּל הַשְׁנָה תּוֹרָה מִתּוֹךְ
הַדָּמָק, וְתִשְׂפְּתַלְוּ לְקַבֵּץ "קְמַחָא דַפֵּסֶחָא" וְלְעֹזֶר לְבָנִי
הַכּוֹלֶל וְלִמְלָמְדֵי תִּינּוֹקּוֹת שֶׁל בֵּית רְבָן, שֶׁהָם חַיִים בְּחַיִי
דָּחַק וַתִּסְיעָו לָהֶם. וְכֵן תִּعְזְרוּ לְאַלְמָנוֹת וַיְתּוֹמִים, כִּי
אָמָרוּ חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רְבָה, פָּרָשָׁה לָא, סִימָן יָא) אֵין
בָּעוֹלָם קָשָׁה מִהֻּנִיָּת, שַׁהְיָא קָשָׁה מִכֶּל יִסּוּרִים
שְׁבָעוֹלָם, וְאָמָתְּעֹזֶר לָהֶם, עַל-יִדְיֶה פַּמְתִּיקָוּ אֶת כָּל
הַדִּינִים מִכֶּל הַעוֹלָמוֹת. וְזֹה מָה שָׁכְתוֹב (ישׁועָה לְבָ, יָז):
"וְהִיא מַעֲשָׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם"; כִּי הַעֲנִי פָּמִיד בָּוֹכָה
וּמִבְּכָה אֶת מַזְלוֹ הַרְעָה וְקוּבָל וּמִתְלוֹגָן לְפָנֵי הַקָּדוֹשָׁ
בָּרוּךְ-הָוּא, לְמַה הוּא צָרִיךְ לְסִבְלָה אֶת הַסְּבָל הַנּוֹרָא הַזֹּה
שֶׁל עֲנִיות? ! וְזֹה שְׁעוֹזָרִים לוֹ, הַרְיָי זֹה הוּא מִשְׁלִים עִם
הַקָּדוֹשָׁ-בָּרוּךְ-הָוּא. וְלֹכֶן נְאֹמֶר: "וְהִיא מַעֲשָׂה הַצְּדָקָה
שְׁלוֹם"; כִּי בָּזָה שְׁנָוֹתָנִים צְדָקָה לְעֲנִי, הוּא מִשְׁלִים עִמּוֹ
יַתְבִּרְךָ. וְלֹכֶן, בְּנִי וּבְנָתִי הַיְקָרִים! תִּשְׂפְּתַלְוּ מִאֵד לְעֹזֶר
לְעֲנִים בְּעֵbor "קְמַחָא דַפֵּסֶחָא", וְזֹה אָתָם גּוֹרְמִים
לְעֹשֹׂות שְׁלוֹם בֵּין הַעֲנִי לְבֵין הַקָּדוֹשָׁ-בָּרוּךְ-הָoא. וּכְמוֹ
שָׁאָמָרוּ חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא וְבָה, פָּרָשָׁה לְד, סִימָן ט):
הַעֲנִי הַזֹּה יוֹשֵׁב וּמִתְרַעֵם: מָה אָנִי מִפְלוֹגִי, הוּא יִשְׁן עַל
מַטָּתוֹ, וְאָנִי יִשְׁן כֹּאן? ! וּעֲמַדָּת אָתָה וּנְתַתָּ לֹו, חַיִּה,

קָמַחַא דְפִסְחָא

שֶׁאָנִי מֵעֶלֶת עַלְיָה, כְּאֹלוּ עֲשִׂית שְׁלוֹם בֵּינִי לְבִינוֹ; כִּי
בָּזָה שְׁעוֹזָרים לְעַנִּי עַל צְרָכִי הַחָג, עַל-יִדִּי-זָה מִשְׁלִימִים
בֵּינוֹ לְבִינוֹ יִתְבָּרֶךְ, וַנְתַרְחַב לוֹ בְגַשְׁמִיות וּבְרוֹחַגְנִיות גַּם
יַחַד.

וְלֹכֶן רָאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיקָּרִים! לְעֹזֶר לְעַנִּים
בַּעֲבוּר צְרָכִי הַחָג, וַתַּאֲסִפוּ "קָמַחַא דְפִסְחָא", וְאֶל
תָּאִמְרוּ שֶׁזָּה לֹא מַתְאִים לְכֶם, כִּי יוֹתֵר טוֹב לְעֹזֶר לְעַנִּים
לְהַשְׁיג צְרָכִי הַחָג בַּעֲבוּרָם, מַאֲשֶׁר הַצְּטָרְכוּ, חַס וּשְׁלוֹם,
לְשִׁבְתָּה בַּבִּית-חוֹלִים עִם יְלִדֵיכֶם אוֹ עִם עָצְמָכֶם, וְלִבְזֶבֶד
שֶׁם אֶת הַכֶּסֶף; כִּי בְּאֶמֶת כְּשֶׁלֹּא עוֹזָרים לְעַנִּים, אָזִי
גִּמְשְׁכִים דִּינִים עַל בְּנֵי-אָדָם, כִּי הַבְּכִיּוֹת וּהַצְּעֻקוֹת
וּהַאֲנָחֹות שֶׁל הַעֲנִים שְׁמַתְאָנָחִים וּצְעוּקִים וּבוֹכִים
לִפְנֵיו יִתְבָּרֶךְ, עַל שֶׁהָם הָגִיעוּ לִמְצָבָה זוּה, שֶׁאֵין לָהֶם
עַל צְרָכִי חָג הַפֵּסֶח, לְקָנּוֹת יִין וּמַצּוֹת וּבְשָׂר וּבְגָדִים
וּנְעָלִים לִיְלָדֵיהֶם, בְּכִוּתֵיהֶם עֹשֹׂות רְשָׁם בְּשָׁמִים,
וּהַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הָוּא עוֹמֵד עַל יָמֵנָם, וְכָמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים
קט, לא): "כִּי יַעֲמֹד לִימִין אַבִּיּוֹן"; וְלֹכֶן מַי שְׁעוֹזֶר
לְעַנִּים, שִׁיחַה לָהֶם עַל צְרָכִי חָג הַפֵּסֶח, וְדוֹאָג בַּעֲבוּרָם
לְ"קָמַחַא דְפִסְחָא", הַשֵּׁם יִתְבָּרֶךְ יַעֲמֹד עַל יָמֵנוֹ,
וַיִּמְתַּיק מִמְּנוּ אֶת כָּל הַדִּינִים, וַיִּשְׁמַר אֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ
מִכָּל רֵעַ, וַיִּמְשַׁךְ עַלְיוֹ חָסֵד וּרְחַמִּים גָּמוֹרִים. וְאֶל יַקְלַל
בְּעִינֵיכֶם דָּבָר זוּה, כִּי אִם הַיִתֶם יוֹדָעים אֶת מֵעֶלֶת

הזוכה לקבץ מועות בעבור "קמחה דפסחא" לעניים, בעבור צרכיו חג הפסח, הניתם מתאמצים בזה ביותר שאר וביתר עז; ולכון אשר האדם שאינו מטעה את עצמו, ועוור לעניים להשיג "קמחה דפסחא", ועל-ידי זה ימתכו ממנה כל הדינים.

ו.

בָּנִי וּבָנוֹתֵי הַיקָּרִים! ראו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע אשר הוא יתברך מחייב ומחיה ומחיה ומקיים את כל הבריאות כליה, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי הארץ סוף ברוך הוא, ומתי יכולים לzechot להגיע להרגיש את ערבות, נעימות, ידידות, זיו חיים אלקותו יתברך? רק על-ידי שנותנים אזכאה. כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מורין, חלק ב', סימן עא), אשר בכל יום ויום, בכל שעה ושעה, בכל רגע ורגע, נשפע מלמעלהنعم הארץ, שאדם ירגיש ערבות, נעימות, זיו, חיים אלקותו יתברך, אבל צרכים על זה כדי לקבל בו את הנעם והזיו הזה, והכלוי הוא אזכאה. ולכון אם תאספו אזכאה לעניים לצרכי חג הפסח, זהה "קמחה דפסחא", תעשו כלוי לקבל בו ערבות, נעימות, ידידות, זיו, חיים אלקותו יתברך עלייכם, המAIR בכל הארץ בלילה הפסח, כי אז נשפע אור ונעם גדול

בדבקות הבורא יתברך שםו, כדיין לזכי הראות. ואל יהיה דבר זה קל בעיניכם, כי צערנו הרבה, עוברת על ארכיכי הכליל עגניות ודקויות גדולה מאד, ויש מלמדים תינוקות של בית רבן, מהם מעתה יכולת, וקשה להם להשיג ארכיכי החג, ובזה שאתם מוסרים נפשכם ועוזרים להם, אתם עושים לעצמכם כלי, شيء משך עליהם אור וזיו וחיות ודקאות הבורא יתברך שםו. ובפרטיות בليل הסדר, שאז הקדוש ברוך הוא בעצמו מופיע, בכוכב, בכל בתיהם ישראל, לראות איך עורכים את הסדר. ואל יוכל בעיניכם דבר זה, כי "רבים חללים הפללה" (משלי ז, כו), אלו שלא רצו לעזר לעגניות, כי לבסוף נתהפה הגלגל (עין שבת קנא), ועתירים יורדי מנכסיהם, והכל — מפני שעמחרפים ומבעיזים ומגדפים עגניות קדם חג הפסח, כשבאים ותובעים מהם בעבר "קמְחָא דַפֵּסֶחָא", והם מראים כתף סורה, ואינם רוצים לחתת. ולכון התהפה הגלגל עליהם באון מר ונמהר מאד, רחמנא לאלו, עד שנעשה יורדים מנכסיהם. ולכון ראי מה לפניכם ! אם אתם רוצים באמת לזכות להגיא, شيءiar لكم הנעם העליון, תשתדלו בכל מיני אפניהם שבעולם לעזר לעגניות על ארכיכי החג, ועל-ידי-זה ימשך עליהם אור וזיו וחיות ודקאות הבורא יתברך שםו, ויאיר לכם אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד. ואם הייתם יודעים מהי מעלה אדם שעוזר לעגניות, אלמנות ויתומות,

מַלְמָדִים וְאֶבֶרְכִי פּוֹלֵל עַל צְרָכִי הַחֲגָה, לְהַשְׁיג לָהֶם
"קְמַחָא דְפִסְחָא", הַיִתְמַמֵּן עֲוֹסָקִים בָּזָה בְשִׁמְחָה עַצְוָמָה.
וּבָזְכוֹת זֶה הַיִתְמַמֵּן רֹאִים יְשֻׁועָה מִהָּשָׁמִים; אֲשֶׁרִי מֵי
שְׁמָשִׁים לְבוֹ אֶל דְבָרִי אֶלָג, וְאֹז טֹב לוֹ בָזָה וּבָבָא
וּלְגִנְצָח נְצָחִים.

תִּם וְנִשְׁלָם, שְׁבָח לְאֵל בּוֹרָא עוֹלָם!

תִּפְלָה נֹרָא וְנִפְלָא

לְאָמָרָה בִימֵי נִיסְן הַקְדוּשִׁים

יְהִי רְצֽוֹן מִלְפָנֶיךָ יְהָוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְהִזֶּם
וּתְרִיחֶם עַלְיוֹן, שָׁאָזְבָה לְקַבֵּל עַלְיוֹן קָדְשָׁת חָג הַפְּסָחָה,
וְתִשְׁמְרֵנוּ מִאֲסֹור אֲכִילַת חַמֵּץ אֲפָלוּ בְמִשְׁחָה, וְתִזְבְּנֵנוּ
לְקַיִם מִצּוֹת אֲכִילַת מִצְחָה בְפִמְחָה בְקָדְשָׁה גְדוֹלָה, וְתִעְזְרֵנוּ
לְפִיר מִעוֹת חַרְבָּה לְצִדְקָה לְעֲנֵינִים קָדְם חָג הַפְּסָחָה,
וְאֲשֶׁתְהֵל לְדָאג לְעֲנֵינִים שִׁיחָה לָהֶם כָל צְרָכִי הַחֲגָה,
וּעַלְיִידִיזָה תִצְלִינֵנוּ מִחְלָאִים רַעִים, וּבְפִרְט מִחְלָי נּוֹפָל,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיְקִים בֵּי מִקְרָא שְׁבָתוֹבָה: "בָזָר גָּנוֹן
לְאֲבִיּוֹנִים, צְדָקָתוֹ עַזְמָדָת לְעֵד, קְרָנוֹ תְרוּם בְכָבּוֹד".
וּזְכִי לְאֲרִיבָת יָמִים וְשָׁנִים טֹזְבָות, וַיְקִים בֵּי מִקְרָא
שְׁבָתוֹבָה: "זִצְדָּקָה תִצְלִיל מִמְּוֹתָה". וּבָזְכוֹת שָׁאָרְדָא גַעֲנִים,

שיהיה להם צרכי חаг ובפרט מצות, אגאל מכל מני חלאים רעים, אני ואשתי וזרע זרעי עד עולם. ותאיר עלי אורך האין סוף ברוך הוא, עד שאותה להרגיש עלי תמיד את אמתת מציאותה, ושותם דבר שבעולם לא יוכל להפילני, כי אתה לבד יודע מי אויב עלי בכל יום יום להפילני. ובזכות המוצה של צדקה לdrag לעגיים שיהיה להם מצחה לפסה, על-יריזה תקים כי מקרא שבתוב: "סומך יהוה לכל הנופלים וזוקף לכל הבפבים", ונאמר: "בוי יפל לא יטול כי יהוה סומך ידו", ונאמר: "דחה דחיתני לנפל וייה עוזני", ונאמר: "אל תשmini איבתי לי, כי נפלתי קמותי, כי אש בחשך יהוה אור לי", אמן כן יהיו רצון: